

Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției.
(art.133 alin.(1) din Constituția
României, republicată)

Broșură realizată de Biroul de Informare
Publică și Relații cu Mass Media

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

Calea Plevnei, nr.141 B, Sectorul 6,
București

Telefon: 311.69.12, 311.69.09
Fax: 311.69.01
E-mail: secretar_general@csm1909.ro
Web: www.csm1909.ro

Consiliul Superior al Magistraturii

*ORGANIZAREA
SISTEMULUI
JUDICIAR
ÎN ROMÂNIA*

În conformitate cu dispozițiile Constituției României, republicată, autoritatea judecătorească este alcătuită din instanțele judecătorești, Ministerul Public și Consiliul Superior al Magistraturii.

Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției. Consiliul gestionează în exclusivitate aspectele ținând de recrutarea și cariera magistraților, judecători sau procurori, iar prin secțiile sale îndeplinește și rolul de instanță de judecată în materie disciplinară, precum și alte atribuții prevăzute de lege.

În România, justiția se desfășoară numai de către Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte *instanțe judecătorești*, respectiv curți de apel, tribunale, tribunale specializate și judecătorii. Înalta Curte de Casație și Justiție este instanța cea mai înaltă în grad, iar rolul său fundamental este de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești.

Mecanismele de unificare a practicii judiciare sunt recursul în interesul legii și sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în cadrul cărora se stabilește modalitatea corectă de interpretare a legii în chestiunile de drept care au primit o dezlegare diferită din partea instanțelor judecătorești (practică judiciară neunitară).

La nivel național, funcționează 15 curți de apel, fiecare incluzând în sfera sa de competență teritorială 2-4 județe. În fiecare județ, precum și în municipiul București, funcționează câte un tribunal, în localitatea de reședință a județului. De asemenea, în prezent funcționează 4 tribunale specializate, 3 în materie comercială (Cluj, Argeș și Mureș) și unul în materia cauzelor cu minori și de familie (Brașov). Pe teritoriul României funcționează, 176 de judecătorii, numărul acestora fiind redus în urma închiderii instanțelor foarte mici.

De asemenea, pe teritoriul României funcționează o Curte Militară de Apel și un tribunal militar teritorial (ambele în București) și 4 tribunale militare. Fiecare instanță judecătorească este condusă de un președinte, ajutat de unul sau mai mulți vicepreședinți, în funcție de gradul și mărimea instanței.

De asemenea, în cadrul fiecărei instanțe există un colegiu de conducere care se pronunță asupra problemelor importante legate de activitatea instanței.

Judecătorii judecă, în principiu, numai cauze în primă instanță, potrivit competenței stabilite de Legea nr.304/2004, modificată prin Legea nr. 207/2018. Tribunalele și curțile de apel judecă atât cauze în primă instanță (cauze mai complexe), cât și apelurile/recursurile împotriva hotărârilor pronunțate de instanțele ierarhic inferioare, după caz. Judecarea cauzelor în primă instanță se face de către completuri compuse dintr-un singur judecător, în apel în completuri compuse din doi sau trei judecători, în funcție de aplicarea în timp, iar în recurs de completuri compuse din trei judecători.

Înalta Curte de Casație și Justiție soluționează recursul împotriva hotărârilor pronunțate de curțile de apel, iar în materie penală în primă instanță, cererile date prin lege în competența sa, în contestație în complet de 2 judecători, cât și în apel, iar în recursul în casație în complet de 3 judecători.

Completele de 5 judecători judecă apelurile împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de Secția penală a ÎCCJ, judecă recursurile în casație împotriva hotărârilor pronunțate în apel de completele de 5 judecători după admiterea în principiu, soluționează contestațiile împotriva încheierilor pronunțate în cursul judecății în primă instanță de Secția penală a ÎCCJ, soluționează cauzele în materie disciplinară potrivit legii și alte cauze date în competența lor prin lege.

Ministerul Public își exercită atribuțiile în temeiul legii și este condus de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiilor legalității, imparțialității și controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției, în condițiile legii.

Procurorii își exercită funcțiile în conformitate cu legea, respectă și protejează demnitatea umană și apără drepturile persoanei.

Parchetele sunt independente în relațiile cu instanțele judecătorești, precum și cu celelalte autorități publice.

Parchetele, asemenea instanțelor judecătorești, sunt constituite într-o structură piramidală, Ministerul Public fiind condus de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. În cadrul Parchetului de pe lângă instanța supremă funcționează trei structuri specializate, cu competență și organizare specială – Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare și Combateră a Infrajecțiilor de Criminalitate Organizată și Terorism conduse de către procurorii șefi. Prin modificările aduse Legii nr.303/2004 prin Legea nr.207/2018 a fost înființată o nouă structură la nivelul parchetului de pe lângă instanța supremă, și anume, Secția pentru Investigarea Infrajecțiilor din Justiție care funcționează de la data de 23 octombrie 2018.

În cadrul fiecărui parchet funcționează un colegiu de conducere, iar în funcție de rangul ierarhic și dimensiunea parchetului, conducătorul acestuia poate fi ajutat de unul sau mai mulți adjuncți. Pe lângă fiecare instanță militară funcționează câte un parchet militar.

În cursul anului 2018, instanțele judecătorești, cu excepția instanțelor militare, au avut pe rol 2.946.106 de cauze, ceea ce corespunde unei scăderi cu 3,08% comparativ cu anul precedent. Din totalitatea dosarelor înregistrate pe rolul instanțelor naționale, au fost soluționate 2.144.313 cauze în anul 2018, ceea ce reprezintă un procent de soluționare de 72,78%. Nivelul stocurilor în anul 2018 a crescut față de anul 2017 cu 35.574 dosare ceea ce reprezintă o creștere cu 4,24%.

Volumul de activitate total al parchetelor în anul 2018 a fost de 3.324.601 cauze (din care 1.753.540 dosare penale). Media națională de cauze la nivelul parchetelor de pe lângă judecătorii a fost în anul 2018 de 1568 cauze/procuror, la parchetele de pe lângă tribunale de 150 cauze/procuror, iar la parchetele de pe lângă curțile de apel de 111 cauze/procuror raportat la numărul procurorilor care au instrumentat efectiv dosare penale.

La nivelul lunilor septembrie-octombrie 2019 în sistemul judiciar existau 5067 posturi de judecător și 3028 posturi de procuror. Dintre acestea, erau vacante 599 de posturi de judecător și 537 de posturi de procuror.

Ministerul Justiției, ca organ al puterii executive, nu face parte din autoritatea judecătorească. Totuși, conform legii, Ministerului Justiției îi revine sarcina de a asigura buna organizare și administrare a justiției ca serviciu public. Totodată, bugetul curților de apel, al tribunalelor și al judecătoriilor este administrat de Ministerul Justiției.

Linkuri utile privind sistemul judiciar:
www.csm1909.ro — Consiliul Superior al Magistraturii;
www.scj.ro — Înalta Curte de Casație și Justiție;
www.mpublic.ro — Ministerul Public;
www.just.ro — Ministerul Justiției;
portal.just.ro — portalul instanțelor de judecată;
legislatie.just.ro — portalul legislativ al MJ.